

Mezinárodní klasifikace funkčních schopností – WHODAS + ostatní nástroje

MUDr. Bc. Petra Sládková, Ph.D.

Klinika rehabilitačního lékařství 1. lékařské fakulty
Univerzity Karlovy a Všeobecné fakultní nemocnice v Praze

STRUKTURA PŘEDNÁŠKY

- Nástroj WHODAS II
- Disabilita a WHODAS II
- Struktura WHODAS II
- Praktická aplikace WHODAS II, hodnocení
- SF -36 –klinická aplikace
- Shrnutí a závěr

WHODAS II

- World Health Organization Disability Assessment Schedule II (WHODAS II)
- Subjektivní hodnocení kvality života pacientů
- Finální verze od r. 2001

Nový nástroj – více práce?

Etiologická lékařská diagnóza nestačí ke zjištění:

- funkčního stavu osoby s postižením
- nutnosti potřebných služeb
- úrovně zdravotní péče
- nároku na sociální dávky, příspěvky
- určení míry pracovní schopnosti
- možností sociální integrace

Určení stupně disability

- identifikaci aktuálních potřeb pacientů
- stanovení léčby a dalších intervencí
- měření výsledků terapie a její efektivity
- určení priorit
- přidělování finančních prostředků, dávek

WHO DAS II

- Verze – 12, 24, 36 otázek
- Verze - k použití odborným testujícím, osobami blízkými, samotným respondentem
- Základní doporučená verze dotazníku – 36
- Subjektivní stanovení disability **důležité** X srovnání s objektivním funkčním vyšetřením, hodnocením prováděným zdravotníky, pro výzkum, pro zjištění spokojenosti respondenta se službami

WHO DAS II – verze 36

- Základní doporučená verze dotazníku
- Detailní informace o aktuálních funkčních schopnostech pacientů
- Počítá se celkové dosažené skóre
- Žádoucí - vyškolení tazatelů

WHO DAS II

6 domén

- Porozumění a komunikace
- Mobilita
- Sebeobsluha
- Vztahy s lidmi
- Životní aktivity (domácnost, práce, škola)
- Účast (participace) ve společnosti

DOMÉNA 2. MOBILITA

Teď se Vás budu ptát na potíže s pohyblivostí.

UKAŽTE KARTY Č. 1 A Č. 2.

- PRO ODPOVĚDI JINÉ NEŽ „ŽÁDNÉ“ UKAŽTE JEŠTĚ

KARTU Č. 3.

- Ptejte se: Kolik dní jste měl tyto potíže?
- ZAPIŠTE KÓDY PRO DNY (A-E).

WHODAS II – karta č.1

Zdravotní stav

- Fyzické a duševní nemoci
- Zranění
- Problémy s alkoholem
- Problémy s drogami

Mít potíže s nějakou činností znamená

- Zvýšenou námahu
- Bolest nebo jiné nepříjemné pocity
- Pomalost
- Změnu ve způsobu, jak činnost provádíte

WHO DAS II – karta č.2

Žádné	Mírné	Střední	Těžké	Extrémní
0	1	2	3	4

WHODAS II – karta č.3

Kód

- **A.** **1 den**
- **B.** **2 - 7 dní (do 1 týdne)**
- **C.** **8 - 14 dní (<2 týdny)**
- **D.** **15 - 29 dní (>2 týdny)**
- **E.** **30 dní (celý měsíc)**

DOMÉNA 2. MOBILITA

Jak velké potíže jste měl/a v posledních třiceti dnech v těchto činnostech:

- D2.1** Vydržet stát delší dobu, např. 30 min
- D2.2** Vstát ze sedu
- D2.3** Pohybovat se po bytě
- D2.4** Vyjít ven z domu
- D2.5** Ujít delší vzdálenost, například 1 km

WHODAS II - praktická aplikace

- Stupeň obtížnosti v posledních **30 dnech**
- Průměr z dobrých a špatných dnů – pokud obtíže kolísaly během měsíce
- Jak je činnost **obvykle** vykonávána
- Míra obtíží se hodnotí včetně použití **pomůcek** nebo využití **pomoci druhých osob**

WHODAS II - praktická aplikace

- Aktivita, které respondent nevykonává z důvodů zdravotních obtíží se hodnotí jako 4 = extrémní, nelze provést
- Otázka zodpovězena pozitivně (tzn. že jsou přítomny obtíže) – dotaz na počet dní v předchozích 30 dnech
- Vhodná verze s denními kódy, počet dnů se zapisuje A-E

WHODAS II

- Kompatibilní s ICF, MKF – 5 stupňová hodnotící škála
- Rozsah poruchy (impairmentu)

Žádný	Mírný	Střední	Silný	Kompletní
0	1	2	3	4

SF – 36 (Short Form)

- Sebehodnotící dotazník
- Hodnotí se kvalita života, fyzický stav i duševní stav
- 8 oblastí ve 36 položkách
- 5 bodová škála 0-4
- Celkové skóre 100bodů

SF – 36

- Fyzická omezení
- Tělesná bolest
- Všeobecné zdraví
- Vitalita
- Sociální fungování
- Emoční problémy
- Duševní zdraví
- Samostatná otázka - srovnání současného zdraví se zdravím před rokem

WHODAS II a SF -36

- Časová náročnost WHODAS II 30-40min, SF-36 20-30min
- Není třeba licence, české překlady
- Jednorázové proškolení u WHODAS II, SF-36 není nutné
- WHODAS II – detailnější informace o funkčním stavu osoby s postižením

WHODAS II a SF -36

- Není vázáno na jednu odbornost
- Jednoduché vyhodnocení, u WHODAS II elektronický vyhodnocovací formulář
- Mezinárodní i tuzemské zkušenosti s klinickou aplikací
- Statisticky zpracovatelná data

ZÁVĚR

KONTAKTY:

MUDr. Bc. Petra Sládková, Ph.D.

email: petra.sladkova@vfn.cz

WHODAS II - vlastní home page

www.who.int/icidh/whodas/

